

Eerlijke handel

Een complex gegeven

Eerlijke handel. Wat's in a name? Niet zo eenvoudig als het klinkt, hoor! Lees er maar eens artikels en dossiers op na die je op vele websites kan downloaden. Je zal ontdekken dat het heel complex is allemaal.

Onze wereld van vandaag is in de ban van de globalisatie. Maar meestal gaat het enkel om de globalisatie van het kapitaal. Goederen en kapitaal moeten vrij kunnen bewegen zonder te veel gehinderd te worden door douanes en dergelijke meer. De Wereldhandelsorganisatie stelde enkele jaren geleden dat landen hun eigen producten en goederen niet meer mochten beschermen of bevoordelen tegenover producten uit het buitenland. Dat principe heet vrijhandel. Onder druk schaften heel wat landen in het Zuiden de invoerrechten af. Het Noorden bleef haar eigen producten echter wel beschermen. Zo worden landbouwers in heel Europa en in de VS gesubsidieerd door de staat. Daardoor kunnen ze hun producten tegen lage prijzen te koop aanbieden.

De landbouwers uit het Zuiden, die niet gesubsidieerd worden, kunnen tegen deze lage prijzen niet concurreren.

Bovendien hebben zij ook niet dezelfde moderne middelen die nodig zijn om in te staan voor de volledige verwerking van een product. Zo voeren de Zuiderse landen meestal onafgewerkte grondstoffen uit. Die worden dan afgewerkt in het Noorden, waarna het Noorden ze weer aan het Zuiden verkoopt tegen veel hogere prijzen. Dat is niet eerlijk. Deze handel maakt de ondernemers uit het Zuiden alleen maar armer.

Wat kan je daartegen doen? In de eerste plaats moet er iets gebeuren op het niveau van de regeringen. Zij zouden eerlijkere handelsafspraken met elkaar moeten maken. Het Noorden zou haar producten niet meer zo goedkoop mogen dumpen op de Zuiderse markten. Tegelijkertijd zou het Zuiden haar producten moeten kunnen beschermen, totdat hun economie goed genoeg is om de concurrentie te kunnen aangaan met andere landen.

Maar in een geglobaliseerde wereld krijgen bedrijven steeds meer macht en regeringen steeds minder. Daarom moeten ook de bedrijven eerlijkere handel voeren. Eerlijker, dat betekent dat ze niet enkel aan hun eigen belang mogen denken, maar ook moeten denken aan wat goed is voor de samenleving. Dat is geen sinecure voor bedrijven en organisaties die vooral op winst belust zijn. Toch zijn er enkele organisaties die wel eerlijke handel willen drijven. Ze kopen producten in het

Zuiden aan eerlijke prijzen. Prijzen waarvan mensen kunnen leven. Prijzen waardoor mensen kunnen investeren in de landbouw en in hun toekomst.

De populairste producten die via eerlijke handel in onze winkelrekken terecht komen, zijn koffie, suiker en bananen. Deze eerlijke producten zijn gewoonlijk wat duurder dan de andere. Maar het is het misschien wel waard om €1 meer te betalen, als we weten dat de producent er dan ook van kan leven...

Maar niet alles ligt in handen van eerlijkere afspraken tussen bedrijven of regeringen. De regeringen in het Zuiden dragen zelf ook een verpletterende verantwoordelijkheid als het gaat om het welzijn van hun burgers en de welvaart van hun land. Zij moeten een kader, openingen en kansen creëren waardoor hun bevolking handel kan voeren. Zo moeten zij ervoor zorgen dat er goede wegen komen, dat er openbaar vervoer is waardoor mensen zich kunnen verplaatsen, dat goedertransport mogelijk is. Zij moeten hun bevolking toelaten hun stem te laten horen in de binnenlandse politiek en op internationaal niveau.

Een voorbeeld: 11.11.11 voert dit jaar campagne voor de tomatenboeren in Togo. Zij kunnen hun tomaten niet meer aan de straatstenen kwijt omdat Italië almaar meer goedkoop tomatenconcentraat invoert. De meeste Togolezen kiezen ervoor om dat goedkoper tomatenconcentraat te kopen. Een karton tomaten brengt de boer nog slechts €1,5 op. Dat is een ramp voor die boeren. Wat kan de overheid hieraan doen? De overheid kan die boeren helpen om zelf een fabriek te bouwen waarin de Togolese tomaten kunnen verwerkt worden tot tomatenconcentraat. Ze kunnen dat doen door te subsidiëren, door geen te hoge belastingen te eisen en vooral door permanent elektriciteit te voorzien.

Ja, elektriciteit is een brandend actueel probleem in Togo. Togo is afhankelijk van Ghana voor haar elektriciteitsvoorziening. Hoewel Ghana voor zichzelf niet genoeg elektriciteit heeft, hielp het Togo jarenlang vooruit. Ondertussen, zo dacht men, zou Togo zelf ook wel een elektriciteitscentrale bouwen. Dit gebeurde echter niet. Ghana besloot de kraan een beetje dichtert te draaien, zodat ze nu eerst hun eigen bevolking kunnen voorzien. Daardoor krijgen de Togolezen verschillende keren per week te maken met urenlange stroomonderbrekingen.

Het gevolg is dat alle elektrische apparaten voortdurend stuk gaan: computers, diepvriezen (en de waar die er in wordt versgehouden), medische apparatuur, kopieermachines, toestellen in fabrieken en ga zo maar door. Hoe kan je in zulke omstandigheden goed werk leveren? Het is een ramp waardoor mensen almaar dieper in het slop geraken.

Als wij dus luidkeels oproepen tot eerlijke handel, moeten we ook opkomen voor beter bestuur bij ons en elders. In de productieketen draagt elk deeltje zijn verantwoordelijkheid...

Anneleen Wouters

Het leven onderaan de ladder van de productieketen

Laatst zag ik een boeiende reportage op de televisie. De titel weet ik niet meer, maar de inhoud staat me nog scherp voor de geest. De reportagemaker vertelde het verhaal van de kinderhandel tussen Burkina Faso en Ivoorkust.

Ivoorkust is één van de grootste exporteurs van cacao. Ook katoen is een belangrijk exportproduct. Maar veel brengt het echter niet meer op. Omdat de landbouwers geen volwassen personeel meer kunnen betalen, doen ze nu meer en meer beroep op kinderen. Die kinderen halen ze uit buurland Burkina Faso. Onder valse beloften lokken ze ze naar Ivoorkust. De ouders van de kinderen wordt wijsgemaakt dat hun kinderen het goed zullen hebben, dat ze geld zullen kunnen verdienen en een leven kunnen opbouwen. Eenmaal in Ivoorkust zelf, ontdekken de kinderen dat ze keihard moeten werken. Ze kloppen lange uren en moeten in bijzonder slechte omstandigheden werken.

De reportagemaker toont ons een boer die vier kinderen 'in dienst' heeft. Ze logeren met zijn vieren in een piepkleine, onverlichte lemen hut. De boer zelf heeft een mooiere woning, maar nog steeds met weinig comfort. Schoorvoetend en angstig voor represailles vertellen de kinderen dat ze in twee jaar nog nooit uitbetaald werden. Ze moeten genoeg nemen met 'kost en inwoon'.

plukken van katoen

De boer zelf heeft er minder moeite mee dat toe te geven. "Hoe kan ik hen uitbetalen als ik zelf niets verdien aan de verkoop van onze producten? Het is mijn schuld niet. Op de markt brengen onze producten nauwelijks iets op. Het is de schuld van het Noorden. Daar willen de mensen geen eerlijke prijs betalen voor ons werk!"

Een andere reportage die ik zag ging over werknemers van het Amerikaanse bedrijf Firestone in Liberia. Dat bedrijf maakt autobanden. Dag in dag uit tappen de werknemers in de Liberiaanse bossen tientallen liters sap af van bomen. Dat sap is pure latex, waarvan de autobanden gemaakt worden. De werknemers van Firestone wonen allemaal samen op een klein terrein waar enkele lemen hutten staan. Er is geen elektriciteitsvoorziening en geen stromend water. Even verderop staan de huizen van de bazen. Stenen huizen, dag en nacht verlicht, met alles erop en eraan.

Bij het krieken van de dag staan de werknemers op om aan hun zware dagtaak te beginnen. Omdat de eisen zo hoog liggen, kunnen de meesten daar niet aan voldoen. Daarom nemen ze zelf ook nog mensen in onderaanneming. Hun loon verdelen ze dan onder elkaar. Per maand

verdienen ze een kleine €50. €30 voor de ene, €20 voor de andere. En dit terwijl Firestone meer dan het tienvoudige verdient aan hun werk. De werknemers vinden het niet eerlijk, maar klagen niet echt. Hoewel sommigen ongeneeslijk ziek worden van het vervuilende latex en hoewel ze in erbarmelijke omstandigheden gehuisvest zijn, is werken voor Firestone nog steeds beter dan werken op het land...

Eerlijke prijzen... Ze zijn onontbeerlijk om dit soort mensonwaardige toestanden tegen te gaan. Want slavenarbeid en uitbuiting passen toch echt niet meer in een moderne wereld, niet?

Anneleen Wouters

Aan het woord

Adeline is 17 jaar en volgt Humane Wetenschappen in Roeselare. Vanuit die interesse voor het welzijn van de mensen, zet Adeline zich in haar vrije tijd in voor eerlijke handel bij de Oxfam Wereldwinkel.

Wat is volgens jou fairtrade?

Daaronder versta ik handel tussen verschillende mensen van verschillende continenten. De nadruk ligt er niet op het maken van zoveel mogelijk winst, maar op de eerlijke betaling aan de boeren, de mensen die helemaal aan het begin van de productie staan. Er wordt echt rekening gehouden met hen, zodat ze een juiste prijs voor hun producten krijgen.

Hoe ben je in contact gekomen met fairtrade?

Mijn zus zette zich al langer vrijwillig in voor de wereldwinkel. Af en toe hadden ze extra mensen nodig om te helpen bij de verkoop. Dan vroeg mijn zus me of ik wilde meehelpen. Zo leerde ik er de medewerkers kennen en kreeg ik ook zin om te helpen.

Hoe werk je er concreet aan mee?

Het is allemaal begonnen toen mijn zus me vroeg mee te helpen op de *batjes*, de braderij in Roeselare. Dat is een heel drukke periode, dus mijn hulp bij de verkoop van de winkelproducten was meer dan welkom. Af en toe wordt ook eens een etentje georganiseerd en dan help ik bij de organisatie. Verder werk ik vooral in de winkel zelf, bij de verkoop van onze winkelwaren.

Koop jij, of je familie, fairtrade producten zoals koffie en chocolade in de grootwarenhuizen?

Niet echt. Ik weet wel dat ze in warenhuizen fairtrade producten verkopen. Maar wij kopen vooral dingen uit de wereldwinkel zelf. Aangezien mijn zus en ik er werken, ligt dat voor de hand.

Waarom wil je eraan meewerken? Waarom fairtrade en geen andere organisatie?

Omdat ik vind dat winkels en organisaties als Oxfam nodig zijn. Anders krijgen de boeren in het Zuiden, geen eerlijke prijs voor hun producten en hebben ze het moeilijk om voldoende eten te kunnen kopen en te kunnen leven. We kunnen wel niet alle boeren helpen, wat ik jammer vind, maar met wat wij doen kunnen we toch voor een aantal boeren veel betekenen. Dat vind ik belangrijk.

Op je vraag waarom ik voor fairtrade kies en niet voor een andere organisatie, kan ik niet echt een duidelijk antwoord geven. Ik ben er toevallig ingerold. Maar ik ben wel van plan om zo lang ik tijd heb, te blijven meewerken. Ik merk dat het voor volwassenen ook lukt om het met hun job te combineren, aangezien er meer volwassen vrijwilligers zijn bij Oxfam, dan jongeren.

Ik werk al langer mee met Oxfam, maar in het verleden ben ik wel al mee op pad geweest voor 11.11.11, van deur tot deur hun materiaal verkopen. Dat komt onder andere omdat Oxfam soms samenwerkt met 11.11.11. Ook met Greenpeace trouwens.

Hoe denk je leeftijdsgenoten warm te maken voor fairtrade?

Bij ons op school worden vooral chocolade, chips en muntjes verkocht. Dat spreekt jongeren wel aan. Door op school die dingen te verkopen, vragen we er aandacht voor. Maar verder is het moeilijk om leeftijdsgenoten te vinden die zich er ook verder willen voor inzetten. Dat is duidelijk in de winkel, de meeste vrijwilligers zijn volwassenen. Onder de 20 jaar zijn er niet zo veel vrijwilligers. Maar zolang chocolade en chips goed verkopen, kunnen we Oxfam en eerlijke handel wel bespreekbaar maken.

Caroline De Meester

Een quiz

Wees 'ns eerlijk...

Zijn jouw voedsel en kleding eerlijk gemaakt en verhandeld. Het is zeker niet altijd gemakkelijk om eerlijke producten te kopen. Vaak is het er niet (ooit een fairtrade diepvriespizza tegengekomen?) en soms is het gewoon niet mooi of lekker. Maar wie een eerlijke consument wil zijn, moet tenminste weten wat hij/zij koopt: dus wat weet jij over fairtrade?

1. Wat is een eerlijke prijs?

- a. Dat bepaalt de markt.
- b. De hoogst mogelijke.
- c. Een bedrag dat een redelijk bestaan voor boeren en arbeiders garandeert.

2. Stel, je koopt voor €10 aan koffie. Bij gewone koffie gaat € ... naar de boeren, bij Max Havelaar is dat €...

- a. Gewone koffie: €0,50; Max Havelaar €1,25
- b. Gewone koffie: €1; Max Havelaar: €2,50
- c. Gewone koffie: €5; Max Havelaar: €7, 50

3. Fairtrade gaat om meer dan geld. Wat maakt een product nog meer fair?

- a. Goede werkomstandigheden en arbeidsrechten.
- b. Ecologisch verantwoorde productie.
- c. Eerlijke toegang tot westerse markten.

4. Stel, je koopt een T-shirt in een fairtrade winkel voor tien euro. Hoeveel van de winst gaat naar producenten in ontwikkelingslanden.

- a. Een derde tot een vierde
- b. De helft
- c. Driekwart

5. Welk percentage van de wereldhandel in goederen bestaat uit fairtrade producten?

- a. 1%
- b. 0,1%
- c. 0,01%

6. “Eerlijke handel stimuleert overproductie.”

- a. Inderdaad: omdat boeren een vaste prijs krijgen, produceren ze zoveel mogelijk, ongeacht de vraag.
- b. Onzin: fairtrade keurmerken betreffen vooral kleine boeren, en die zijn niet in staat om op mondiaal niveau voor overproductie te zorgen. Dat doen voedselmultinationals.
- c. Onzin: ook fairtrade producten reageren op prikkels uit de markt. Bij dreigende overschotten zetten de fairtrade federaties boeren aan andere gewassen te telen.

7. Wereldwijd werd er vorig jaar... dollar aan fairtrade producten verkocht.

- a. 2,6 miljard
- b. 26 miljard
- c. 260 miljard

8. Fairtrade is nog klein, maar groeit wereldwijd gestaag. Hoeveel per jaar?

- a. 4,1%
- b. 41%
- c. 410%

Puntdeling

Vraag 1: a.0, b.0, c.10

Vraag 2: a. 0, b. 10, c. 0

Vraag 3: a.10, b.10, c.10

Vraag 4: a.10, b.0, c.0

Vraag 5: a.0, b.0, c.10

Vraag 6: a.0, b.10, c.0

Vraag 7: a.10, b.0, c.0

Vraag 8: a.10, b.0, c.0

Uitslag

10-30: Surf eerst naar www.fairtrade.be voor je weer een stap in een winkel zet...

35-65: Lang niet slecht, maar je kunt nog wel wat eerlijker shoppen.

70-100: Een mooie, eerlijke score!

Bron: IS

Een spel

Mundopolie

Het thema van deze nieuwsbrief is ‘eerlijke handel’. Missio leert je graag spelenderwijs de mechanismes van de (on)eerlijke handel kennen. Als voorbeeld nemen we het spel ‘Mundopolie’.

Stel je voor dat je in Peru leeft, en er niets anders opzit om te overleven dan zélf een lap grond te bewerken om in je voedsel en andere levensnoodzakelijke middelen te voorzien. Al snel zul je ondervinden hoezeer je afhankelijk bent van het klimaat en het weer, en van de wereldwijde prijzen voor landbouwproducten.

Dat is precies wat in het spel ‘Mundopolie’ gebeurt. Je bent boer, beschikt over een aantal akkers, en je kiest wat je op die akkers gaat verbouwen. Koffie, banaan, maïs...elk gewas heeft zijn specifieke eigenschappen. Je kan er ook voor kiezen om weilanden aan te leggen waar runderen kunnen grazen. De dobbelstenen beslissen over het klimaat. Aan jou om ervoor te zorgen dat je ook bij een uitzonderlijk klimaat nog kan overleven. Daarvoor moet je dus een beetje boekhouder kunnen spelen: inspelen op de mogelijkheid van een slecht klimaat, berekenen hoeveel dit gewas je zal opbrengen bij die weersomstandigheden...

Het spel evolueert ‘per jaar’. Elk jaar staat voor één spelronde op het spelbord. Vooraf wordt dus bepaald welk klimaat dat jaar overheerst. Dan beweegt ieder zijn pionnen over het spelbord. Onderweg kunnen goede en slechte gebeurtenissen het resultaat van je oogst beïnvloeden. Dikwijls gaat het om heel onrechtvaardige zaken, zodat de roep om ‘eerlijke handel’ bij de

spelers steeds luider gaat klinken! Na elke ronde is het uitrekenen of je het dat jaar gehaald hebt. Om risico's te vermijden, kan je ook gaan samenwerken met andere spelers. Bijvoorbeeld door akkers te delen. ('Ga jij voor koffie, dan doe ik in bananen. En dan delen we de opbrengst.') Of door een beetje spaargeld in een solidariteitsfonds te steken, zodat wie failliet dreigt te gaan, toch nog het hoofd boven water kan houden.

Kortom, een boeiend spel dat je leert hoe moeilijk het kan zijn om als boer in Peru een beetje meer welvaart te verwerven.

Leeftijd: vanaf 12 jaar

Groepsgrootte : 2 tot 6 spelers Bij een groter aantal deelnemers, kan er in ploegen van 2 personen gespeeld worden.

Duur : 2 tot 3 uur. Je kan zelf vooraf afspreken hoeveel rondes of 'jaren' je gaat spelen. In principe zijn er dat 9, maar je kan het spel ook inkorten.

Hoe bestellen?

Het spel is uitgegeven door Oxfam Wereldwinkels, waar het helaas niet meer voorradig is. Je kan het spel wel ontlene in diverse uitleencentra, zoals IJD, Kleur bekennen

<http://www.ijd.be/gent/demoeitewaard/spelen.html>

<http://www.documentatie.ijd.be/materials.php?type=2>

Wil je het spel graag met veel volk in de **jeugdbeweging** spelen? Dan is deze **speelpleinversie** vast iets voor jou: <http://www.jeugdwerknet.be/spelen/item/1284>

Via bovenstaande links vind je trouwens zeker nog heel wat andere spelen over 'eerlijke handel'. Veel leerrijk spelplezier!

Stijn Latré

Een (h)eerlijk recept

Voor de keukenprins(es)en onder jullie is het Oxfam fairtrade kookboek 'heerlijk eerlijk' een echte aanrader. Je kan er een heleboel lekkere recepten vinden, zowel wereldkeuken als klassiekers die toch net ietsje anders zijn. Er is een mooi overzicht van de cocktails, hapjes, voorgerechten, soep, hoofdgerechten vis – vlees – vegi, nagerechten en gebak. De cocktails luisteren naar tropisch klinkende namen als solidaridad, illegale mix en worldshakecocktail. Onder de recepten zijn er een heleboel aparte combinaties die je zeker eens moet uitproberen; zoals de kippensoep met pinda's, bananensoep, paarse rijst met spinazie en cashewnoten, flan met zwarte thee en specerijen én zoet-zuur-pikante mango's. Wij kozen voor het (h)eerlijk chocoladegebak met sinaas-mangocoulis. Haal snel de ingrediënten in je plaatselijke Oxfam fairtrade winkel en proef van deze lekkernij!

Warm chocoladegebak met sinaas-mangocoulis

Benodigheden (voor 4 personen)

125 g fondantchocolade (Oxfam Fairtrade)
87,50 g boter
62,50 g bloedsuiker
37,50 g bloem
3 eieren
4 g bio thee sinaasmango (Oxfam Fairtrade)
2,5 dl Tropical sap (Oxfam Fairtrade)
250 g bio rietsuiker (Oxfam Fairtrade)

Bereiding

Bereid het chocoladegebak

De chocolade en de boter samen laten smelten. De bloedsuiker met de bloem mengen, de eieren toevoegen en het deeg tot ruban kloppen (dit wil zeggen: tot er zich een lint vormt bij het opheffen van de klopper).

Nu het chocolademengsel met een spatel onder het deeg mengen.

Vier ovenschaaltjes goed insmeren met boter en bestrooien met bloem. Ze voor 2/3 vullen en 7 minuten laten bakken in een oven van 200° C.

Bereid de coulis

Een kopje sterke bio thee sinaasmango zetten en suiker bijvoegen tot het siroop wordt. Laten afkoelen en met fruitsap mengen.

Bron

Recept van Koen Brackenier, 2de prijs Oxfam Fairtrade receptenwedstrijd voor professionele koks

Fotografie

Michel & Véronique De Meyer

Sprokkels

Film van de maand

De debuutfilm **BenX** van de regisseur Nic Balthazar gaat niet ongemerkt voorbij. De film is al meermaals in de prijzen gevallen en is ook geselecteerd als officiële Belgische inzending voor de Oscars. Het hoofdpersonage, Ben Vertriest, is een autistische jongen van ongeveer zeventien. Hij krijgt het op school hard te verduren en is het slachtoffer van gemeen pestgedrag. In de cyberwereld is Ben echter de grote held.

Het videospel 'Archlord' geeft hem de kracht en moed om telkens opnieuw na een pesterij in de buitenwereld door te gaan. De film behandelt een reeks onderwerpen die sterk aansluiten bij de leefwereld van jongeren: gaming, (cyber)pesten, gedragsstoornissen, zelfdoding, aanvaarding. Wil je meer weten over deze prent? Surf zeker eens naar de website www.benx.be. Daar vind je onder meer een heel uitgebreid educatief dossier (61 pagina's!) met achtergrondinformatie. Ook heb je er een fotogallery, kan je er de trailer bekijken en vind je er enkele leuke quotes.

Feest van de maand

De herfstvakantie is weer aangebroken. Een week geen school. Maar waarom eigenlijk? Hebben de leerkrachten een adempauze nodig om terug op krachten te komen, willen ze genieten van de herfstbloesem of is er meer aan de hand? Een kort onderzoek naar de oorsprong van deze vakantie.

Een andere naam voor de herfstvakantie is Allerheiligenvakantie. Deze benaming verduidelijkt al meer waarom de schoolbel een week uitgeschakeld wordt. Allerheiligen en Allerzielen, zijn dat niet de dagen waar bloemisten stiekem naar uitkijken en de mensen massaal naar het kerkhof gaan? Maar wat is de juiste oorsprong en betekenis van dit tweeluik?

Allerheiligen

Hiervoor moeten we ver teruggaan in de tijd. Naar de beginjaren van het christelijke geloof. Toen werden christenen vaak vervolgd om hun geloof. Ze werden gevangen genomen, gefolterd of gedood. Zo werd ook Cyprianus, een belangrijke christen, door de Romeinse overheid verbannen. Vanuit zijn ballingschap wilde hij op de hoogte gehouden worden over de christenen die vermoord werden om ze in zijn gebeden te gedenken tijdens de maaltijd des Heren. Toen hijzelf vermoord werd, gingen de christenen zijn gebruik om maaltijd te vieren bij de graven van de martelaren overnemen. Maar omdat zoveel christenen vermoord werden en er niet voor iedereen

een gedenkdag kon zijn, ontstond al gauw een collectief martelarenfeest. Dat feest werd oorspronkelijk op 13 mei gevierd.

Toen de vervolgingen ten einde liepen, kwam er ruimte voor een nieuw type heilige. Niet alleen martelaren maar ook andere figuren met een hoge morele en religieuze waarde konden tot voorbeeld gesteld worden. In de achtste eeuw veranderde het feest van alle martelaren in het feest van alle heiligen. Een eeuw later verschoof ook de datum: niet 13 mei maar 1 november werd het feest van Allerheiligen. Ook werd het een verplichte rustdag.

Allerzielen

Dit feest werd door paus Johannes XIX (1024-1032) ingesteld om het lot van de zielen te herdenken en voor hun zielenheil te bidden. Met dit gebed hoopte men de zielen tijdelijk uit het vagevuur te verlossen. In het christendom is het geloof ontstaan dat overledenen in het vagevuur nog moeten boeten voor hun zonden alvorens in de hemel te komen. Zij konden daarvoor van op de aarde geholpen worden door de nog levende mensen. Deze moesten voor hen bidden opdat zij van hun zonden verlost werden. Het bidden ging vaak gepaard met het brengen van offers en het stellen van rituelen. In onze streken is vooral het versieren van graven met bloemen overgebleven. In de praktijk is Allerzielen een mogelijkheid om overleden familieleden en kennissen te herdenken.

Voorouderverering

Een begrip dat erg nauw aansluit bij Allerzielen is voorouderverering. Dit komt voor in diverse delen van de niet-westerse wereld. Zo ook in China. Het is gebaseerd op de overtuiging dat de geesten van de doden in de natuurlijke wereld blijven bestaan en de bevoegdheid hebben om het lot van het leven te beïnvloeden. In het confucianisme, een van de drie grote filosofieën in China (de drie wegen), is het een belangrijk gegeven. Deze drie filosofieën (confucianisme, taoïsme en boeddhisme) hebben een zeer grote invloed op het leven van de Chinezen.

De leer van het confucianisme stelt dat het eerbetoon aan de voorouders een uitdrukking is van verering vanwege de kinderen voor hun ouders. Voorouderverering wordt beschouwd als de grootste daad en het moet zich zowel uiten tegenover levende als overleden voorouders. Bij een gedenkplaat in het huis brengen zonen en dochters offers voor hun voorouders. Men buigt het hoofd uit eerbied voor de vader zoals men dit ook deed voor de keizer. De voorouderverering werd in het Chinese wettelijk systeem ingebouwd: een misdadiger werd zwaarder bestraft als zijn misdaad een ouder betrof en vaders hadden een enorme macht over hun kinderen.

Karolien Hacour

Foto van de maand

Op zaterdag 29 september 2007 kwamen 2750 vormelingen en 550 begeleiders/catechisten in Mechelen voor 'Missio alle kleuren'. Dit jaarlijkse evenement laat vormelingen de grenzen van hun eigen geloof en cultuur verruimen. Zo maken ze in een vijftal werkwinkels kennis met andere culturen (bv. Filipijnse dans) en andere godsdiensten (bv. moskeebezoek). Ook verdiepen ze hun eigen geloof. In de slotviering krijgen vormelingen en hun begeleiders de zegen van de kardinaal en zijn hulpbisschop.

Chinese spreuken van de maand

- De mens is van nature slecht; goedheid is het resultaat van bewuste activiteit (Hsün Tzoe)
- Veel bloemen en weinig vruchten, dat is de wijsheid van de hemel; veel woorden en weinig daden, dat is de domheid van de mensen (Li-Tji)
- Eis veel van jezelf, verwacht weinig van anderen, dat bespaart je veel ergernis. (Confucius)
- Wees niet bang om langzaam voorwaarts te gaan, wees alleen bang om stil te staan.
- Zelfs een weg van duizend mijl begint met één stap.
- De ware rijkdom van een mens bestaat uit het goede dat hij voor zijn medemens heeft gedaan.